

معرفی نرم‌افزار کمک آموزش

«آشنایی با پدیده‌های رودخانه‌ای و دریاها»

بهنام مجید پور

کارشناس ارشد جغرافیای طبیعی و دبیر جغرافیا

امروزه کلیپ‌های آموزشی فراوان دربارهٔ موضوعات مختلف جغرافیا به صورت تصاویر متحرک در سایت‌ها و وبلاگ‌های مختلف قرار داده شده است که استفاده از این کلیپ‌ها می‌تواند به یادگیری بهتر مفاهیم جغرافیایی در کلاس‌های درس کمک کند. بدیهی است که طراحی و آماده‌سازی این تصاویر متحرک، مستلزم صرف ساعت‌ها وقت برای آشنایی با نرم‌افزارهای مورد نظر، طراحی و... است که از عهدهٔ بسیاری از دبیران جغرافیا خارج خواهد بود.

از سوی دیگر مشکل اصلی استفاده از این تصاویر متحرک در کلاس درس، توضیحات نوشتاری همراه آن به زبان اصلی یعنی انگلیسی است که در عمل استفاده از آن را در کلاس درس دشوار می‌کند. گفتنی است که دبیرخانهٔ جغرافیا در چند سال اخیر بسیاری از این تصاویر متحرک را تهیه کرده و به گروه‌های درسی جغرافیای استان‌ها فرستاده که در دسترس دبیران جغرافیا قرار گرفته است. با این همه به نظر می‌رسد به دلیل مشکل اشاره شده در بالا چندان مورد استقبال قرار نگرفته است.

در این نوشتار به معرفی اجمالی چند نرم‌افزار پرداخته می‌شود که به کمک آن‌ها می‌توان بدون صرف وقت طولانی برای طراحی این تصاویر متحرک، در حداقل زمان، نوشتار اصلی آن‌ها را به زبان فارسی تبدیل کرد و در یک مجموعهٔ آموزشی ارائه داد. در ادامه نیز نمونه‌ای از این برنامهٔ کمک آموزشی معرفی می‌شود که می‌تواند به عنوان الگویی هرچند ساده به استفادهٔ بیشتر از این ابزار کمک آموزشی کمک کند.

مهم‌ترین نرم‌افزار در این خصوص، نرم‌افزار Sothink SWF

مقدمه

با ظهور فناوری‌های جدیدی همچون رایانه، اینترنت و...، جوامع بشری با چالش‌هایی جدید و جدی در همهٔ عرصه‌های اقتصادی، سیاسی، فرهنگی، آموزشی و اجتماعی روبه‌رو شده‌اند. نداشتن برنامه‌ریزی‌های راهبردی، با سرعت باعث عقب‌ماندگی از تحولات روزافزون خواهد شد. نهادهای آموزشی نیز به فراخور تغییرات، نیازمند برنامه‌ریزی‌های درازمدت، میان‌مدت، کوتاه‌مدت و اساسی، به منظور هم‌گام شدن با تغییرات اند (سایت تبیان، ۱۳۹۲).

آموزش الکترونیکی^۱ امروزه به یکی از موضوعات مهم تبدیل شده است که در دنیای اینترنت و مجازی بسیار به آن اهمیت داده می‌شود. بسیاری از سازمان‌ها، مراکز علمی و دانشگاه‌ها، امروزه برای ارائهٔ مطالب جدید به علاقه‌مندان که توانایی حضور فیزیکی در کلاس‌های درس یا محل‌های آموزشی را ندارند، مطالب خود را به صورت آموزش‌های مجازی و به شکل چندرسانه‌ای برای کاربران در شبکهٔ اینترنت قرار داده‌اند تا علاقه‌مندان به علوم مختلف بتوانند به یادگیری آن‌ها بپردازند. ساختن تصاویر چندرسانه‌ای برای آموزش‌های مجازی خود مستلزم استفاده از تکنیک‌های خاصی است. گذشته از موضوعاتی همچون رعایت اصول خاص ساخت آموزش‌های چندرسانه‌ای که خود شامل نکات ریز و درشت فراوانی است. موضوعات فنی ساخت این تصاویر نیز از اهمیت بسیار فراوان برخوردار خواهد بود.

کلیدواژه‌ها:

پویانمایی، آموزش جغرافیا، نرم‌افزار آموزشی

Decompiler است که می‌تواند به سادگی و بدون داشتن دانش نرم‌افزاری بالا، این فایل‌ها را که در قالب SWF هستند به منبع اصلی آن در محیط نرم‌افزار فلاش تبدیل کرد. سپس در نرم‌افزار انیمیشن‌سازی Macromedia Flash Pro ۸.۰ به سادگی متون اصلی به زبان انگلیسی را پس از ترجمه به زبان فارسی در فایل موردنظر ذخیره کرد و در کلاس نمایش داد. Sothink SWF Decompiler نرم‌افزاری قدرتمند و حرفه‌ای برای تبدیل کامل فایل‌های SWF به فرمت Fla (منبع اصلی آن) است. پس از تبدیل فایل‌های SWF به Fla می‌توانید عکس‌ها را در فرمت‌های Png, Bmp, Jpg، آهنگ‌ها را در قالب‌های Wav و Mp3 و فونت‌ها، دکمه‌ها، متون و... را استخراج و در کامپیوتر خود ذخیره کند یا در پروژه‌های SWF خود از آن‌ها بهره ببرید. این نرم‌افزار با تمام نسخه‌های فایل‌های SWF سازگار است و از نسخه‌های ۶ تا ۸ فایل‌های Fla نیز پشتیبانی می‌کند. قابلیت‌های کلیدی نرم‌افزار Sothink SWF Decompiler عبارت‌اند از: تبدیل کامل و سریع SWF به Fla، توانایی تبدیل تمام نسخه‌های فایل‌های SWF به Fla، تبدیل، نمایش و استخراج تمام عناصر فایل‌های SWF و ذخیره آن‌ها در گروه‌های طبقه‌بندی شده، مانند اشکال، تصاویر، صداها، فونت‌ها، متون، دکمه‌ها، فریم‌ها، اکشن‌ها و...، توانایی استخراج کلیپ‌های ویدیویی از فایل‌های SWF و ذخیره آن‌ها در فرمت Fla، توانایی تبدیل فایل‌های SWF دارای کلیپ‌های ویدیویی به Fla و... .

بهتر است این تصاویر متحرک حول موضوعی خاص جمع‌آوری و به کمک نرم‌افزار Multimedia Builder کامل‌تر شوند. نمونه‌ای از این تصاویر متحرک که با موضوعات: رودخانه، دریا و... مربوط به کتاب جغرافیا ۲ و حتی زمین‌شناسی با استفاده از نرم‌افزارهای فوق

و با صرف چند ساعت وقت به شرح زیر تهیه می‌شود. در صفحه اول، عنوان نرم‌افزار و موضوعات موردبحث نشان داده شده است. در منوی راهنمایی توضیح مختصری درباره نحوه درست نشان دادن فونت‌ها در برنامه داده شده است. برای نمایش صحیح تصاویر متحرک مورد استفاده در برنامه نیز، در منوی «نصب برنامه فلاش» می‌توان نرم‌افزار «فلاش» را نصب کرد.

با انتخاب منوی حمل مواد به وسیله رودخانه‌ها، تصاویر متحرک اشکال حمل مواد به وسیله رودخانه‌ها که مربوط به کتاب درسی جغرافیا ۲ است، همراه با توضیحات موردنظر ارائه می‌شود. هم‌چنین می‌توان با انتخاب نمایش سه بعدی، حمل سه بعدی آن را نیز مشاهده کرد.

با انتخاب منوی چگونگی پیدایش غارها می‌توان با کمک تصاویر متحرک و توضیحات همراه آن، به آسانی با چگونگی تشکیل غارها که آن هم مربوط به کتاب جغرافیا ۲ است، آشنا شد.

همان‌طور که در صفحه آغازین نرم‌افزار دیده می‌شود، این برنامه شامل منوهایی با موضوعات تشکیل سواحل ماسه‌ای، تشکیل طاق دریایی، چگونگی برخورد امواج به سواحل و پیدایش و عقب‌نشینی آبشارها می‌شود که به کتاب جغرافیا ۲ مربوط می‌شوند. منوهای پیچان رود، پیدایش آتش‌فشان و پادگانه آبرفتی نیز، اطلاعاتی مفید به استفاده‌کننده ارائه می‌دهد.

گفتنی است این نرم‌افزار کمک آموزشی به همراه سایر نرم‌افزارهای موردنظر در گروه آموزشی جغرافیای استان اردبیل موجود است که همکاران محترم برای تهیه آن می‌توانند با این گروه، هماهنگی‌های لازم را به عمل آورند.

پی‌نوشت

1. elearning

منابع

۱. باغبانی، پرویز. (۱۳۸۷)، «معرفی نرم‌افزار کمک آموزشی آشنایی با پدیده‌های زمین‌ساختی»، فصل‌نامه رشد جغرافیا، دوره چهاردهم، صص ۳۴-۳۷.
۲. یوسف‌زاده، نسترن. ۱۳۹۲، «کاربر flash» [کتاب‌های درسی] وزارت آموزش و پرورش، سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی، تهران، ۳۳۸ ص.
۳. وبگاه <http://www.tebyan.net>

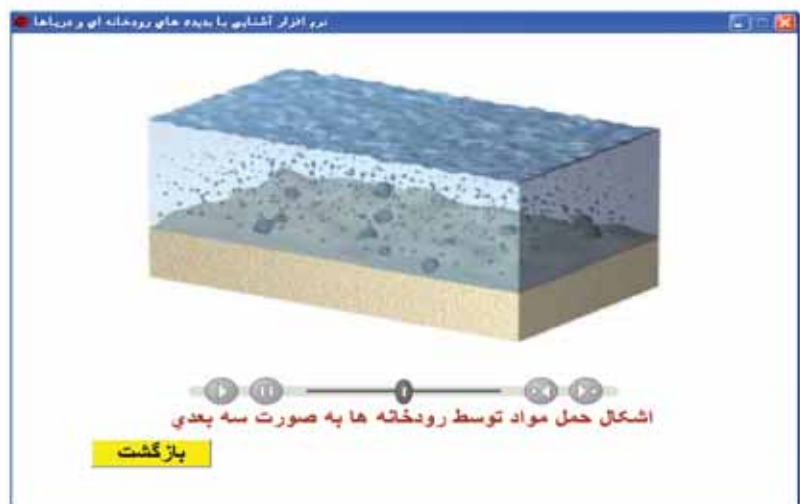

شکل ۱: نمای کلی نرم‌افزار کمک آموزشی آشنایی با پدیده‌های رودخانه‌ای و دریاها

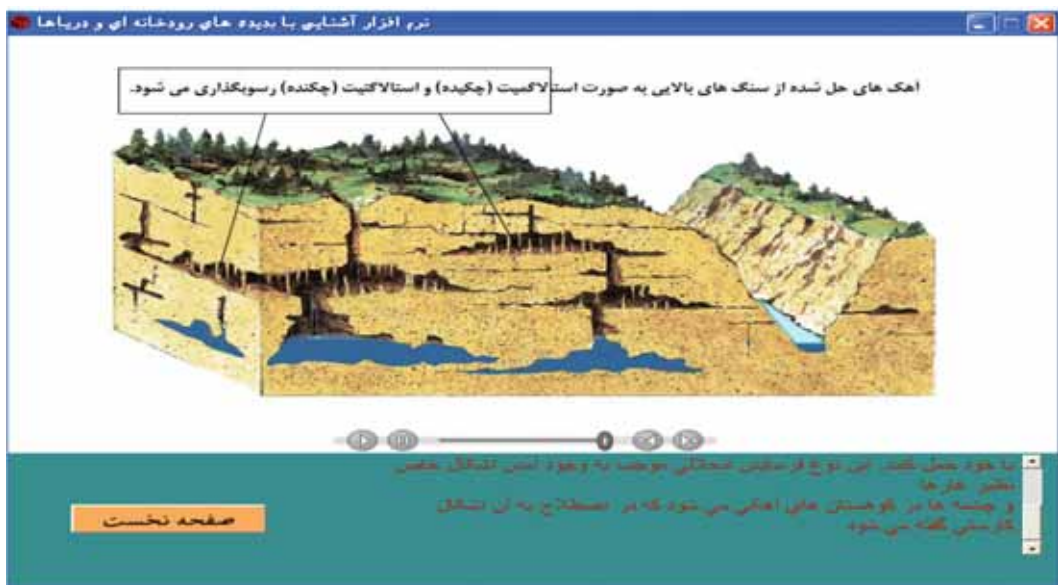
مهم‌ترین نرم‌افزار در این خصوص، نرم‌افزار Sothink SWF Decompiler است که می‌تواند به سادگی و بدون داشتن دانش نرم‌افزاری بالا، این فایل‌ها را که در قالب SWF هستند به منبع اصلی آن در محیط نرم‌افزار فلاش تبدیل کرد. سپس در نرم‌افزار انیمیشن‌سازی Macromedia Flash Pro ۸، به سادگی متون اصلی به زبان انگلیسی را پس از ترجمه به زبان فارسی در فایل موردنظر ذخیره کرد و در کلاس نمایش داد

شکل ۲: منوی اشکال حمل مواد به وسیله رودخانه‌ها

شکل ۳: منوی اشکال حمل مواد به وسیله رودخانه‌ها به صورت ۳ بعدی

شکل ۴: منوی چگونگی پیدایش غارها